

ITINERARI
DIDÀCTIC

INFANTIL I PRIMÀRIA

ITINERARI A
Text: Rosario Falcó

ITINERARI DIDÀCTIC

Aquest quadern didàctic ha estat elaborat amb una doble possibilitat d'ús:

- Preparació prèvia de la visita al MACVAC centrada en unes obres concretes, o
- Reforçar a posteriori els coneixements adquirits durant la visita al Museu.

S'ha optat per seleccionar quatre obres de la col·lecció:

- Que siguin impactants, per captar l'atenció de l'alumnat.
- Que servisquen d'exemple, per a explicar continguts.

Les peces seleccionades s'acompanyen d'una explicació on s'ha analitzat l'estil, la tècnica i altres característiques significatives. A partir d'aquests textos el professorat podrà elaborar les preguntes que s'adeqüen més a les característiques de l'alumnat i a la programació prevista.

ITINERARI DIDÀCTIC

Objectius generals:

- Que l'alumnat es familiaritze amb l'art.
- Que aprenga a comportar-se durant la visita al museu.
- Que el seu pas pel MACVAC es convertisca en una experiència agradable.

Objectius específics:

- Analitzar les característiques de l'art contemporani.
- Distingir entre figuració i abstracció.
- Conèixer els materials i tècniques emprats en la creació d'una obra d'art.

ITINERARI DIDÀCTIC

Breu presentació dels continguts:

L'Art Contemporani:

S'entén per art contemporani l'art que es fa en aquests temps, per tant un museu d'art contemporani recull l'art del present, no el d'altres èpoques històriques.

De manera molt genèrica, els orígens de l'Art Contemporani els trobem en l'últim quart del segle XIX, amb l'Impressionisme, i es desenvolupa al llarg del segle XX amb les avantguardes i moviments com el Cubisme, l'Expressionisme, l'Art Abstracte, el Surrealisme, el Pop Art, l'Art Cinètic, l'Hiperrealisme, etc., i continua en aquest segle XXI.

L'Art Contemporani és un poc continuació d'aquestes avantguardes amb la coexistència de diferents estils i formes expressives, al mateix temps que les estètiques i línies creatives personals, al marge d'adscripcions estilístiques preconcebudes, són molt fortes, o siga que la llibertat artística i la recerca per la innovació tenen molt de pes; d'altra banda l'aparició de les imatges tecnològiques i les noves possibilitats expressives de les tecnologies de la imatge i la comunicació obrin altres camps de possibilitats plàstiques.

ITINERARI DIDÀCTIC

Figuració i abstracció:

La figuració és aquella representació plàstica d'éssers, coses i espais que la nostra ment reconeix, independentment de com estiga feta. En les obres plàstiques, siguen de l'estil que siguen, si allò que hi ha representat es pot identificar, són obres figuratives.

En l'altre extrem es troba l'abstracció, la qual no té intencionalitat representativa i defuig qualsevol imatge que la ment pugui identificar. Per tant en l'abstracció es compon l'obra combinant colors, línies, traços, taques, grafismes, textures, materials, etc., amb la intenció de què el resultat no represente res que siga reconeixible.

A principis del segle XX com a culminació d'un procés de síntesi i d'abstracció progressiva en la representació de formes i espais, Kandinsky va realitzar les primeres obres abstractes, encetant nous camins d'exploració creativa que, oscil·lant entre l'abstracció geomètrica i l'abstracció informal, en diferent mesura les podem trobar en moviments com el Neoplasticisme, el Suprematisme, la Bauhaus, l'Expressionisme Abstracte, l'Informalisme o el Minimal Art, entre d'altres.

ITINERARI DIDÀCTIC

En síntesi es pot dir que una de les majors aportacions del segle XX a la Història de l'Art ha estat l'aparició, acceptació i difusió de l'Art Abstracte.

Materials i tècniques plàstiques:

La diversitat i la pluralitat en els enfocaments i punts de vista artístics és una de les característiques de l'art contemporani. Els i les artistes actuals utilitzen tot tipus de tècniques i procediments en la realització de les seues obres, així com diversitat de materials de suport, pictòrics i afegits per a confeccionar-les.

Presentar ara un llistat de tècniques i materials resultaria incomplet i possiblement buit de significat. En les fitxes i les explicacions, realitzades per Rosario Falcó, i que acompanyen les obres seleccionades d'aquest quadern, es fa referència a les tècniques i materials en què estan elaborades. Així mateix serà molt enriquidor que en la visita al MACVAC es tinguen en compte i s'observen aquests continguts.

ITINERARI DIDÀCTIC

- **Artista:** M. Dolores Casanova Teruel (Almeria, 1914 - València, 2007)
- **Títol:** Història d'Anglaterra
- **Any:** 1972
- **Tècnica:** Oli sobre llenç
- **Dimensions:** 180 x 150 cm

Es tracta d'una pintura naïf en la qual veiem, segons el títol, la història d'Anglaterra contada en una espècie de vinyetes. Així trobem el te tan característic d'aquesta cultura, la bandera, la Reina, els cavalls, el típic hotel, etc. Tot està pintat amb colors que pertanyen a la gamma dels colors càlids com poden ser el roig, taronja i marrons o terres. En la composició destaca Lolita per la seua vestimenta fosca i la seua mesura per damunt de les altres figures. Tot està pintat amb pinzells fins per donar la forma a les diferents parts dels objectes i coses representades per així dibuixar-les i vore-les bé.

ITINERARI DIDÀCTIC

- **Artista:** Antoni Miró Bravo (Alcoi, 1944)
- **Títol:** Kaspàrov, escacs i personatge
- **Any:** 1988
- **Tècnica:** Acrílic sobre fusta
- **Dimensions:** 200 x 200 cm

L'artista ens presenta una obra on apareix un personatge, Kaspàrov, pensant la següent jugada d'escacs. Tant el personatge com les fitxes d'aquest joc estan representades en colors molt mesclats i foscos, és a dir, poc saturats. Les figures són, realment, planes però donen la sensació de tres dimensions pel joc entre les llums i les ombres. A tot el conjunt contrasta la figura que imita l'obra de Joan Miró que veiem en el quadrant superior del costat dret, representada amb tints planes, en altres paraules, tota una superfície amb colors càlids majoritàriament, així com dels colors primaris: blau, roig i groc, que capten la nostra atenció. A l'obra es reconeix qualsevol element representat perquè la base d'ella és el dibuix.

ITINERARI DIDÀCTIC

- **Artista:** Michel Cadoret (París, 1912 - Cerny, França, 1985)
- **Títol:** Couples (Parelles)
- **Any:** 1957
- **Tècnica:** Oli sobre llenç
- **Dimensions:** 76 x 100 cm

Ens trobem amb una obra en la qual la pinzellada és la protagonista. No hi ha dibuix, és a dir, no relacionem res d'allò que està pintat amb cap element o objecte que coneixem. Es tracta d'una obra abstracta. A més a més, en aquesta obra apreciem elements contraris entre ells; així l'artista, per mitjà de pinzellades amples, combina colors molt clars amb foscos i també veiem com es combinen els elements horitzontals amb els verticals.

ITINERARI DIDÀCTIC

- **Artista:** Gabriel Martínez Cantalapiedra (Calanda, 1933 - València, 1997)
- **Títol:** Composició
- **Any:** 1987
- **Tècnica:** Fusta – metacrilat
- **Dimensions:** 238 x 130 x 90 cm

Cantalapiedra combina la fusta amb el modern, en el seu moment, metacrilat. Aquesta obra pertany a l'Op Art o Art Cinètic. Per mitjà del joc de formes geomètriques com poden ser els quadrats, circumferències de diferents mesures, o inclús el cub que li afegeix la possibilitat de moviment, crea una obra amb la qual es pot “jugar” a la vegada que es pot experimentar el canvi de les formes, combinació, grandàries, jocs de la llum a través dels materials, etc.

